

20 NSZI 21

Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet
Pályázati Igazgatóság
Elemi Rehabilitációs Módszertani Központ

Elemi rehabilitációs szolgáltatások Etikai Kódexe

Bevezető

Jelen Etikai Kódex azokat az alapelveket és etikai normákat tartalmazza, amelyek elengedhetetlenek a pályázati úton támogatott, a 490/2020. (XI. 11.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó elemi rehabilitációs szolgáltatásoknál dolgozó és szolgáltatást nyújtó valamennyi szakember (továbbiakban munkatárs) kompetens és felelősségteljes munkavégzéséhez.

A látássérült személyek elemi rehabilitációs folyamata magában foglalja mindazon alapvető készségek elsajátítását, melyek az önállóság eléréséhez és a társadalmi életbe való visszailleszkedéshez szükségesek (1998. évi XXVI. törvény 21/A). Az elemi rehabilitációs szolgáltatás térítésmentes igénybevételeinek feltételeit és a szolgáltatást igénybe vevők (továbbiakban igénybevevők) körét a 490/2020. (XI. 11.) Korm. rendelet 3. §-a tartalmazza.

Az Etikai Kódexben foglaltak a szolgáltatásokban dolgozók munkájának, az igénybevevők és a munkatársak együttműködésének alapját képezi: a munkatársak számára legfontosabb és meghatározó érték a tolerancia, a látássérült személyek emberi méltóságának és önrendelkezésének szem előtt tartása.

Alapelvek

1. Az elemi rehabilitációs szolgáltatás munkatársától alapvető elvárás, hogy a tevékenységét etikai tudatossággal végezze.
2. A munkatárs tiszteletben tartja az igénybevevő méltóságát, jogait, céljait, szándékait, és támogatja, elősegíti a testi és lelki jólétét.
3. A munkatárs diszkrimináció és előítéletesség nélkül, szakmai tisztességgel végzi a munkáját.
4. A munkatárs figyelembe veszi a kulturális és egyéni különbségeket, szükségleteket, és minden igénybevevő számára egyenlő esélyt biztosít.
5. Az igénybevevőnek joga van a bizalmon, titoktartáson alapuló segítő kapcsolathoz. A munkatárs a hatályos adatvédelmi jogszabályok betartása mellett, teljesítve az adatszolgáltatásra vonatkozó kötelezettségét, biztosítja a titoktartást és az információk felelős kezelését. Adatszolgáltatási feladatköréről tájékoztatja az igénybevevőt: az adatkezelés minden esetben az igénybevevő hozzájárulásával történik.
6. A munkatárs az igénybevevő kiszolgáltatott helyzetével nem él vissza.
7. Az igénybevevők bizonyos információhoz csak a látó személy közvetítésével juthatnak hozzá (levél, üzenet felolvasása, bank automaták használata, fotó készítése, stb.). A munkatárs az igénybevevő akadályozottságából fakadó kiszolgáltatottságával sosem élhet vissza: minden esetben kizárólag az érintett tudtával és felhatalmazásával kezelheti az információhordozókat. A megismert adatokat, információkat bizalmasan kezeli.
8. A munkatárs az igénybevevőnek annyi segítséget nyújt, amennyire szüksége van, nem cselekszik helyette, hanem támogatja az önrendelkezését, segíti az érdekérvényesítésben és függetlensége optimális szintjének elérésében.
9. Elemi rehabilitációs szolgáltatást nyújtó munkatárs szakmai megfontolás után és/vagy összeférhetetlenség esetén megszakíthatja az igénybevevővel az együttműködést, és a látássérült személyt, valamint a vele kapcsolatos megosztható információt – felettesével és/vagy szakmai vezetőjével egyeztetve – átadja az azonos vagy releváns szolgáltatást biztosító szakembernek.

A munkatárs és az igénybevevő kapcsolata

10. A munkatárs a rehabilitációs folyamat során elsődlegesen az igénybevevő érdekeit helyezi előtérbe.

Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet
Pályázati Igazgatóság
Elemi Rehabilitációs Módszertani Központ

11. A munkatárs mindig alaposan felméri az igénybevevő körülményeiből adódó akadályozottság veszélyeit, és támogatja abban, hogy az adott helyzetben számára megfelelő megoldás születhessen.
12. Az igénybevevőkkel való érintkezés során a munkatárs egyénre szabottan, a látássérült emberek számára egyértelműen, félreérthetetlenül és kellő tisztelettel kommunikál.
13. A munkatárs a látássérült személlyel egyenrangú kapcsolat kialakítására törekszik.
14. A munkatárs a rehabilitációs munkavégzése során ügyel a magánélete és a szakmai munkája szétválasztására. Az oktatói/segítői kapcsolatban összeférhetetlen a munkatárs és az igénybevevő közötti személyes vagy magántermészetű és üzleti – haszonszerzésen alapuló – kapcsolat.
15. Látássérült munkatárs munkaidején kívül, az egyéni szükségleteinek megfelelően igénybe veheti a következő elemi rehabilitációs szolgáltatásokat: útvonaltanítás, funkcionális látásvizsgálat és segédeszköz választás, valamint indokolt esetben az Elemi Rehabilitációs Módszertani Központtól (továbbiakban ERMK) írásban megkért és megkapott egyedi engedély birtokában zajló oktatás.
16. A munkatárs támogatja az igénybevevőt az önálló döntéshozatalban, ugyanakkor feladata, hogy felhívja a figyelmét a döntése kockázatára és az esetleges következményeire.
17. A munkatárs az igénybevevő kérésére tájékoztatást nyújt panasztételének és panasa kezelésének módjáról.
18. A munkatárs az igénybevevőtől semmilyen juttatást, ellenszolgáltatást nem kérhet, és nem fogadhat el.
19. Az igénybevevők számára juttatott adományokból és felajánlásokból a munkatársak nem részesülhetnek.

A munkatárs és a szakma kapcsolata

20. A munkatárs felelősséggel tartozik az általa vezetett szakmai tevékenység teljes folyamatának tartalmáért és minőségéért és az igénybevevő biztonságáért.
21. Amennyiben a munkatárs a szakmai munkája során olyan kéréssel szembesül, amelynek a teljesítése sértené a szakma etikai szabályait, szakmai vezetőjével történt egyeztetés után köteles azt megtagadni.
22. A munkatárs felelős a helyes gyakorlat megosztása és szakmai jártasságának fejlesztése érdekében a más szakemberekkel folytatott konzultációért.
23. A munkatárs joga és kötelessége, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját szakterülete fejlődését, változását, és azt alkalmazza munkájában.

A munkatárs munkatársaihoz, munkahelyéhez való viszonya

24. Az egyes elemi rehabilitációs szolgáltatások munkatársai egymással együttműködő csapatot alkotnak, mely megköveteli a folyamatos információcserét és szakmai konzultációt.
25. Elvárt, hogy valamennyi munkatárs ismerje és tartsa be szakmai kompetenciájának határait: a saját felelősségi körében maga döntsön, de fel kell ismernie, mikor vegye igénybe más szakemberek segítségét.
26. A munkatárs a rábízott feladatokat csak megfelelő indoklással utasíthatja el, de az igénybevevő érdeke semmilyen körülmények között nem sérülhet.
27. A munkatársnak a team tagjaival való kapcsolatát a bizalom, a tisztelet és a szolidaritás határozza meg. A szolidaritás azonban nem terjedhet ki a munkatársai szakmai és viselkedései problémáinak elfedésére.

Záró rendelkezések

Az Etikai Kódexet az ERMK, az elemi rehabilitációs szolgáltatások szakmai vezetői és az ERMK Szakmai Kollégiuma vitatta meg és állította össze.

Az Etikai Kódex nyilvános mind a szolgáltatást igénybevevők, mind pedig az együttműködő intézmények és szervezetek számára, azt hozzáférhetővé kell tenni.

20 NSZI 21

**Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet
Pályázati Igazgatóság
Elemi Rehabilitációs Módszertani Központ**

Az elemi rehabilitációs szolgáltatások szakmai vezetőinek biztosítaniuk kell, hogy a jelen dokumentumot a munkatársaik megismerjék, és tisztában legyenek azzal, hogy a Kódexben megfogalmazott etikai elvárások számukra kötelező érvényűek, szakmai kötelezettségnek tekintendők. A munkatársak az Etikai Kódexben foglaltak elfogadását aláírásukkal erősítik meg.

Az etikai alapelvek és normák nem helyettesítik a szakma működési feltételeit: az elemi rehabilitációs szolgáltatások szükséges tárgyi feltételeit, a szakemberek felkészültségét és a szakmai szabályok ismeretét. Jelen Etikai Kódex nem tartalmazza a rehabilitációs folyamatban résztvevő szakmákra vonatkozó saját etikai normákat és előírásokat, azok emellett értelmezendők.

Az ERMK háromévente, de indokolt esetben előbb is kezdeményezi az Etikai Kódex felülvizsgálatát, melyet szakmai nyilvánosság bevonásával valósít meg.

Elfogadta és a javaslatok alapján véglegesítette az elemi rehabilitációs szolgáltatások szakmai vezetői fóruma, valamint az ERMK Szakmai Kollégiuma 2022. február 14-én.